

Dokument IAF

Závazný dokument IAF

IAF MD 4:2023 / 2. vydání, verze 4

pro použití informačních a komunikačních technologií (ICT)

pro účely auditování/posuzování

IAF Mandatory Document for the Use of Information and

Communication Technology (ICT) for Auditing/Assessment Purposes

Tento dokument je českou verzí dokumentu IAF MD 4:2023 z června 2023. Překlad byl zajištěn Českým institutem pro akreditaci, o.p.s.

This document is the Czech version of the document IAF MD 4:2023 June 2023. It was translated by the Czech Accreditation Institute.

Datum vydání originálu dokumentu: 14. 06. 2023

Datum účinnosti: 04. 07. 2019

Datum vydání překladu: 01. 09. 2023

Mezinárodní akreditační fórum (The International Accreditation Forum, Inc., IAF) usnadňuje obchod a podporuje průmysl a regulační orgány tím, že spravuje celosvětový systém vzájemného uznávání mezi akreditačními orgány (Accreditation Bodies – ABs), aby mohly být výsledky vydávané orgány posuzujícími shodu (Conformity Assessment Bodies – CABs) akreditované členy IAF akceptovány celosvětově.

Akreditace snižuje riziko pro podnik a jeho zákazníky ujištěním, že akreditované orgány posuzující shodu (CABs) jsou způsobilé provádět svoji práci v rozsahu své akreditace. Akreditační orgány (ABs), které jsou členy IAF, a CABs, které jsou akreditačními orgány akreditovány, musejí dodržovat příslušné mezinárodní normy a závazné dokumenty IAF z důvodu shodné aplikace těchto norem.

ABs, které jsou signatáři Multilaterální dohody IAF o vzájemném uznávání (Multilateral Recognition Arrangement – MLA), provádějí pravidelná vzájemná hodnocení s cílem zajistit důvěryhodnost při provádění svých akreditačních programů. Podrobnosti týkající se struktury a rozsahu MLA IAF jsou uvedeny v dokumentu IAF PL 3 –Policies and Procedures on the IAF MLA Structure and for Expansion of the Scope of the IAF MLA. Podrobný rozsah MLA IAF je uveden v IAF MLA Status document.

Struktura MLA IAF je rozdělena do pěti úrovní: úroveň 1 specifikuje závazná kritéria, která se vztahují na všechny akreditační orgány, ISO/IEC 17011. Kombinace, kterou tvoří činnost(i) úrovně 2 a odpovídající normativní dokument(y) úrovně 3, se nazývá hlavním rozsahem MLA a případná kombinace příslušných normativních dokumentů úrovně 4 a úrovně 5, pokud je relevantní, se nazývá dílčím rozsahem MLA.

- Hlavní rozsah MLA zahrnuje činnosti, např. certifikaci produktů a související závazné normy, např. ISO/IEC 17065. Potvrzení vydávaná orgány posuzujícími shodu na úrovni hlavního rozsahu se považují za stejně spolehlivá.
- Dílčí rozsah MLA zahrnuje požadavky posuzování shody, např. ISO 9001 a případné specifické požadavky pro jednotlivá schémata, např. ISO 22003-1. Potvrzení vydávaná orgány posuzujícími shodu na úrovni dílčího rozsahu se považují za rovnocenná.

Díky MLA IAF je zajištěna důvěryhodnost, která je potřebná pro to, aby trh akceptoval výsledky posouzení shody. Potvrzení vydané v rozsahu MLA IAF orgánem akreditovaným signatářem MLA IAF může být uznáno po celém světě, což usnadňuje mezinárodní obchod.

Obsah

Úvod k závazným dokumentům IAF	5
0 Úvod	6
1 Rozsah	6
2 Citované dokumenty	7
3 Definice.....	7
4 Požadavky	8

2. vydání, verze 4

Vypracoval: Technický výbor IAF

Schválili členové IAF

Datum vydání: 14. června 2023

Kontaktní osoba pro dotazy: Elva Nilsen, tajemník IAF

Kontakt: Tel.: +1 613 454-8159

E-mail: secretary@iaf.nu

Datum: 8. června 2018

Datum platnosti: 4. července 2019

Úvod k závazným dokumentům IAF

Termín „má / měl by“ se v tomto dokumentu používá pro označení uznávaného způsobu splnění požadavků normy. CAB může tyto požadavky plnit i ekvivalentním způsobem za předpokladu, že je schopen to akreditačnímu orgánu prokázat.

Termín „musí“ se v tomto dokumentu používá v těch ustanoveních, která jsou, ve vztahu k požadavkům příslušné normy, závazná.

0 Úvod

0.1 Jelikož se informační a komunikační technologie (ICT) stávají stále sofistikovanějšími, je důležité mít možnost používat ICT k optimalizaci účinnosti a účelnosti auditu/posouzení a k podpoře a zachování integrity procesu auditu/posouzení.

0.2 Pojem ICT představuje používání technologií ke shromažďování, uchovávání, získávání, zpracování, analýze a přenosu informací. Zahrnuje software a hardware jako např. chytré telefony, kapesní zařízení, laptopy, stolní počítače, drony, videokamery, technologie, které jsou součástí oděvu, umělou inteligence a další. Použití ICT může být vhodné jak pro auditování/posuzování na místě, tak i vzdáleně.

0.3 Příklady použití ICT během auditů/posouzení mohou být následující (výčet není vyčerpávající):

- jednání; prostřednictvím telekonferenčních zařízení, včetně sdílení audia, videa a dat
- audit/posouzení dokumentů a záznamů prostřednictvím vzdáleného přístupu, a to buď synchronně (v reálném čase), nebo asynchronně (na základě požadavku)
- záznam informací a důkazů prostřednictvím statického videa, videonahrávek nebo audionahrávek
- poskytnutí vizuálního/audio přístupu do vzdálených nebo potenciálně nebezpečných míst

0.4 Cíle efektivního nasazení ICT pro účely auditu/posouzení jsou následující:

- i) poskytnout takovou metodiku pro použití ICT, která je svou povahou dostatečně flexibilní a není příliš normativní a která umožní optimalizaci standardního procesu auditu/posouzení
- ii) zajistit, aby byla zavedena příslušná opatření pro řízení bránící zneužití, aby nedocházelo k narušení integrity procesu auditu/posouzení
- iii) podporovat zásady bezpečnosti a udržitelnosti

Musí být rovněž přijata opatření pro zajištění bezpečnosti a důvěrnosti v průběhu všech činností auditu/posouzení.

0.5 Další schémata, normativní dokumenty a normy pro posuzování shody mohou stanovovat omezení pro použití ICT pro účely auditu/posouzení a mohou mít přednost před tímto dokumentem.

1 Rozsah

Cílem tohoto závazného dokumentu je zajistit konzistentní aplikaci pro použití informačních a komunikačních technologií jako součástí metodiky při auditování/posuzování. Předmět tohoto dokumentu se týká auditování/posuzování systémů managementu, osob a produktů a je aplikovatelný na orgány posuzování shody a akreditační orgány. Použití ICT není povinné a ICT lze použít i pro jiné typy činností posuzování shody, avšak jsou-li ICT použity jako součást metodiky auditu/posouzení, je dodržování tohoto dokumentu závazné.

2 Citované dokumenty

Pro účely tohoto dokumentu platí citované dokumenty uvedené níže v závislosti na činnosti posuzování shody. V případě odkazů opatřených datem platí pouze citované vydání. V případě odkazů bez data platí poslední vydání daného dokumentu (včetně veškerých dodatků). Omezeno na:

- IAF MD 5 – Stanovení doby trvání auditu pro systémy managementu kvality a systémy environmentálního managementu, systémy managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- ISO/IEC 17011 – Posuzování shody – Požadavky na akreditační orgány akreditující orgány posuzování shody
- ISO/IEC 17021-1 – Posuzování shody – Požadavky na orgány poskytující služby auditů a certifikace systémů managementu – Část 1: Požadavky
- ISO/IEC 17065 – Posuzování shody – Požadavky na orgány certifikující produkty, procesy a služby
- ISO/IEC 17024 – Posuzování shody – Všeobecné požadavky na orgány pro certifikaci osob

Lze rovněž zvážit použití tohoto závazného dokumentu pro jiné normy posuzování shody, např.:

- ISO 14065 – Skleníkové plyny – Požadavky na orgány validující nebo ověřující skleníkové plyny pro použití v akreditaci nebo jiných formách uznávání
- ISO/IEC 17020 – Posuzování shody – Všeobecná kritéria pro činnost různých typů orgánů provádějících inspekci
- ISO/IEC 17025 – Posuzování shody – Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří

Další instrukce pro auditování/posuzování za použití ICT lze získat z dokumentů:

- ISO/IEC 17020 – Posuzování shody – Všeobecná kritéria pro činnost různých typů orgánů provádějících inspekci
- ISO/IEC 17025 – Posuzování shody – Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří
- ISO/IAF Skupina pro auditní praxi - „Systémy elektronických dokumentovaných informací“ www.iso.org/tc176/ISO9001AuditingPracticesGroup
- IAF ID 12 – Zásady posuzování na dálku
- ISO 19011 – Směrnice pro auditování systémů managementu

3 Definice

3.1 Virtuální pracoviště

Virtuální místo, kde organizace klienta provádí práci nebo poskytuje službu za použití online prostředí, které umožňuje osobám bez ohledu na fyzická umístění realizovat procesy.

Poznámka 1: Virtuální pracoviště není možno zvažovat tam, kde procesy musejí být prováděny v nějakém fyzickém prostředí, např. skladování, výroba, fyzikální zkušební laboratoře, instalace nebo opravy fyzických výrobků.

Poznámka 2: Virtuální pracoviště (např. firemní intranet) se pro výpočet doby auditu považuje za jedno pracoviště.

4 Požadavky

4.1 Bezpečnost a důvěrnost

4.1.1 Bezpečnost a důvěrnost elektronických nebo elektronicky přenášených informací je zvláště důležitá, pokud jsou ICT používány pro účely auditu/posouzení.

4.1.2 Předtím, než mohou být ICT použity pro účely auditu/posouzení, se musí na jejich použití pro účely auditu/posouzení vzájemně dohodnout auditovaný/posuzovaný orgán a orgán provádějící audit/posouzení v souladu s opatřeními a předpisy z oblasti bezpečnosti informací a ochrany údajů.

4.1.3 V případě nedodržení těchto opatření nebo nesouhlasu v rámci opatření v oblasti bezpečnosti informací a ochrany údajů musí orgán provádějící činnosti auditu/posouzení použít jiné metody provádění auditu/posouzení.

4.1.4 Pokud není dosaženo dohody týkající se použití ICT pro účely auditu/posouzení, musí být použity jiné metody vedoucí ke splnění cílů auditu/posouzení.

4.2 Požadavky na proces

4.2.1 Orgán musí identifikovat a dokumentovat rizika a příležitosti, které mohou mít dopad na efektivitu auditu/posouzení pro každé jednotlivé použití ICT za stejných podmínek, včetně výběru technologií a způsobu jejich řízení.

4.2.2 Je-li navrženo použití ICT pro činnosti auditu/posouzení, musí přezkoumání žádosti zahrnovat kontrolu, zda má klient a orgán provádějící audit/posouzení k dispozici potřebnou infrastrukturu pro podporu použití navrhovaných ICT.

4.2.3 S ohledem na rizika a příležitosti identifikované v článku 4.2.1 musí plán auditu/posouzení identifikovat způsob, jakým budou ICT využity, a rovněž rozsah použití ICT pro účely auditu/posouzení, aby bylo dosaženo optimalizace účinnosti a účelnosti auditu/posouzení za současného zachování integrity procesu auditu/posouzení.

4.2.4 Auditori/posuzovatelé používající ICT a další zapojené osoby (např. piloti dronů, techničtí experti) musí disponovat kompetencemi a schopnostmi, na jejichž základě budou moci informačním a komunikačním technologiím nasazeným za účelem dosažení požadovaných výsledků auditů/posouzení rozumět a také je používat. Auditor/posuzovatel si musí být také vědom rizik a příležitostí spojených s použitými informačními a komunikačními technologiemi a rovněž dopadů, které mohou mít na platnost a objektivitu shromážděných informací.

4.2.5 Jsou-li pro účely auditu/posouzení použity ICT, přispějí k celkové době trvání auditu/posouzení, protože mohou vyžadovat plánování navíc, které může ovlivnit dobu trvání auditu/posouzení.

Poznámka: Při stanovování doby trvání auditu/posouzení prosím využijte citovaných dokumentů, ve kterých se nacházejí další požadavky, které mohou mít dopad na nasazení ICT. Dopad použití ICT na dobu trvání auditu/posouzení není tímto závazným dokumentem omezen.

4.2.6 Zprávy z auditu/posouzení a s nimi související záznamy musí obsahovat informaci o tom, do jaké míry byly použity ICT při provádění auditu/posouzení, a o efektivitě ICT z hlediska dosažení cílů auditu/posouzení.

4.2.7 Jsou-li do rozsahu akreditace/certifikace zahrnuta virtuální pracoviště, musí certifikační/akreditační dokumentace obsahovat poznámku sdělující, že jsou zahrnuta virtuální pracoviště, a v dokumentaci musí být identifikovány činnosti prováděné na těchto virtuálních pracovištích.

Konec závazného dokumentu IAF pro použití informačních a komunikačních technologií (ICT) pro účely auditování/posuzování.

Další informace

Další informace o tomto dokumentu nebo jiných dokumentech IAF je možné získat od kteréhokoli člena IAF nebo na Sekretariátu IAF.

Kontaktní údaje jednotlivých členů IAF jsou k dispozici na webových stránkách: <http://www.iaf.nu>.

Sekretariát:

Tajemník IAF

Tel.: +1 613 454-8159

E-mail: secretary@iaf.nu

**Potřebujete
více informací?**

KONTAKTUJTE NÁS

Adresa:

Olšanská 54/3, 130 00 Praha 3

Web:

www.cai.cz

Facebook:

facebook.com/akreditaceCR

E-mail:

mail@cai.cz

Telefon:

+420 272 096 222

Twitter:

twitter.com/akreditace

Linkedin:

linkedin.com/company/akreditace

ACCREDO
*dávám
důvěru.*

ČESKÝ INSTITUT PRO AKREDITACI, O.P.S.